

Pocs àlbums discogràfics han produït tant de rebombori com el 'Sgt. Pepper's' dels Beatles. L'obra que va marcar la dècada dels seixanta celebra els trenta anys de vida musical. Aparegut en 1967, va ser rebut com un disc "revolucionari" de la música pop.

Sergent Pepper, torna a tocar-la!

L'1 de juny vinent el Sergent Pebre i la seua banda dels Cors Solitaris ens inviten al seu aniversari, un gran pastís de colors inequívocament àcids en commemoració dels primers trenta anys d'existència discogràfica. Un feliç aniversari per a una de les obres de la música pop més lloada, copiada i mitificada. Parlem de l'àlbum *Sgt. Pepper's Lonely Hearts Club Band* dels Beatles. L'elapè que els va proporcionar el reconeixement més clamorós, el seu visat per a la història amb majúscules. Per primera vegada l'anomenada música pop produïa un "àlbum concepte", dotze cançons i un *reprise* destinats a revolucionar el convuls món de la música popular de la dècada. L'àlbum arribava com "la veu del món nou i feliç dels seixanta".

La capital britànica s'ha convertit en la cruïlla de la moda i la creativitat internacional. El Swinging London o la moguda londinenca la convertien en centre d'atracció per als joves de tot el món. El director italià Michelangelo Antonioni ha deixat els paisatges urbans de Roma i Milà per la capital londinenca. Al seu nou film *Blow up* intentarà atrapar aquell moment d'explosió

pop. Fins allí arriben els ecos de *Bonnie and Clyde*, la pel·lícula d'Arthur Penn, que desencadena una onada de moda *retro* i els pòsters dels seus protagonistes, Faye Dunaway i Warren Beatty, intèrprets dels mitificats gàngsters il·lustren els locals més de

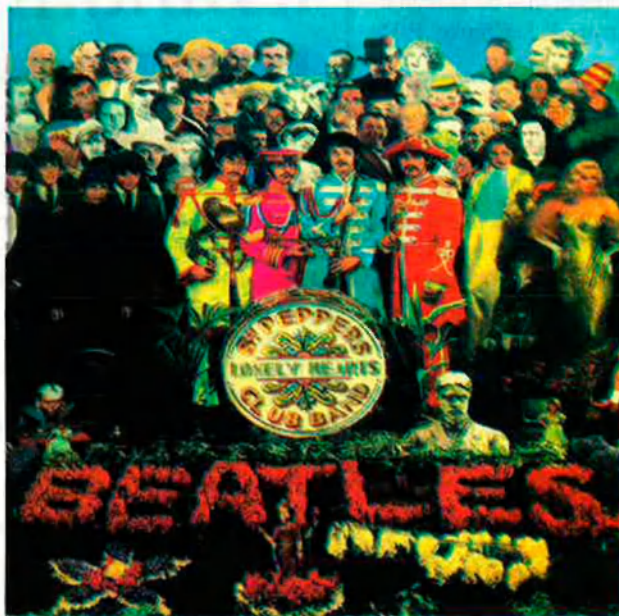
que sels mitjans de comunicació qualificaran d'"estiu de l'amor", que cristalitzarà en el festival musical de Monterrey, la primera gran manifestació de música pop on es poden escoltar, entre altres, Mama's and The Papa's, Jimi Hendrix, Janis Joplin, etc.

ARXIU

Pero abans que aquesta ciutat californiana s'ompliga de l'elit de l'*underground* californià, als estudis d'Abbey Road es cuina un plat acuradament assaonat amb tota classe d'ingredients musicals, i carregat de pebre, destinat a passar al *Gran llibre de la rebosteria musical del segle XX*.

Només 700 hores de gravació. A finals de novembre el grup entra a l'estudi de gravació per a enregistrar les cançons que han de formar

part del seu nou àlbum. Des del novembre de 1966 al març de 1967 quedaran gravades set-cents hores de treball en l'estudi. Georges Martin s'encarrega d'organitzar i posar a punt la producció musical a més de fer d'arranjador. L'anomenat "cinquè" Beatle serà un element decisiu en la cocció de la nova producció musical. La tornada dels Beatles a un estudi de gravació dissipa els rumors sobre una possible sepa-

moda del moment. Des de Califòrnia amb amor i San Francisco com a santuari hippy comencen a desembarcar les cançons embolicades amb flaires d'herboristeria al·lucinògena dels nous grups de la Costa Oest. Psicologia i avantguarda es donen la mà en els concerts de rock convertits en un *hapenning* fraternal de pau, amor i rock. Comença l'hegemonia del Flower Power. Tot està preparat per al

ració. El grup es reuneix de nou, un fet que no havia passat des dels concerts americans d'agost, els últims grans concerts del grup en directe. El primer tema que es grava es "When I'm sixty four" cantada per Paul McCartney. El pare del músic, de seixanta-quatre anys, s'havia tornat a casar. McCartney, autor de la cançó, li imprimeix un aire irremeiablement nostàlgic. Una de les característiques més rellevants del nou elapè és el seu eclecticisme musical, amb temes que combinen el music-hall, el rock, la música de càmera, músiques ètniques, etc.

Durant la gestació de l'àlbum s'enregistren, tot i que finalment en quedaren fora, altres cançons emblemàtiques del grup com "Penny Lane" o "Strawberry fields forever", un tema creat per John Lennon durant la seua estada en terres d'Almeria en el rodatge del film *How I won the War*. Aquesta cançó, com altres de *Sgt. Pepper's*, fou interpretada per certa crítica i públic "enrotllat" com una missiva per a iniciats en el consum de drogues. En l'escena social pop londinenca sembla que tot està beneït per l'LSD o la marihuana mentre l'establishment reprimeix durament el consum d'aquestes substàncies. Mick Jagger, Keith Richards i Brian Jones van a parar a la presó acusats de consum d'estupefaents. Per la seua banda Paul McCartney escandalitza els sectors més conservadors de la societat britànica quan declara haver con-

sumit LSD. El grup, juntament amb

Als estudis d'Abbey Road es cuina un plat destinat a passar al 'Gran llibre de la rebosteria musical del segle XX'.

altres personalitats, va insertar una pàgina de publicitat en l'influent diari *Times* per a defensar la legalització de la marihuana.

"A day in the life" i "Sgt. Pepper's" són els següents temes que es graven de l'àlbum. El primer, compost per John Lennon, té el seu origen en un article del diari *Daily Mail* de la pàgina de successos. Per a la cançó, el grup utilitza per primera vegada una orquestra simfònica -a "Eleanor Rigby" ja havien assajat les formes clàssiques- formada per

La crítica va saludar 'Sgt. Pepper's' qualificant-lo de millor disc de la dècada. Per primera vegada l'anomenada música pop produïa un "àlbum concepte".

Un disc, una dècada

Jordi Sierra i Fabra.

Escriptor. Autor dels llibres 'Diccionario de los Beatles' i 'Diario de los Beatles'.

"Per a mi és el millor àlbum dels anys seixanta. A partir de *Sergeant Pepper's* cal parlar d'un abans i un després en la música popular, en el rock. Ha estat l'únic àlbum que jo he fet cua per compra-lo. Recordo que vaig anar a les vuit del matí a una botiga que es deia Phonos.

Sgt. Pepper's és l'últim gran moment del grup com a formació compacta. A partir de *Sgt. Pepper's* i el seu gran èxit començaren les desavinences en el grup que es mostraren en el següent àlbum, l'anomenat àlbum blanc.

Entre totes les cançons jo assenyalo "Whitn you without you", de George Harrison, segurament perquè en aquell moment jo estava molt influenciat per la música hindú."

Santi Carulla.

Cantant del grup Los Mustang.

"Ens va impactar molt, tant que vàrem gravar unes quantes cançons de l'àlbum, entre altres, "Sergeant Pepper's", "With a little help from my friends". Però jo crec que continua essent un àlbum amb plena vigència dels Beatles. A nosaltres, que sempre estàvem atents a tot el que venia d'ells, aquell disc ens va sorprendre perquè era més que un grapat de cançons. Des d'aquella coberta que ja anunciava tot el moviment del *Flower Power*."

Carlos Tena.

Periodista i crític musical.

"És un àlbum que em va agradar moltíssim. Significà tota una declaració de principis, musicals i artístics. Per a mi tot l'àlbum es una delícia des del primer tema, el que fa de benvinguda, amb "Sgt. Pepper's", fins la foscora de "A day in the life". Tot el disc continua essent un compendi preciós de cançons.

De totes formes no crec que siga tan fonamental com determinats exegetes del grup s'han encarregat de propagar. Per a mi hi ha altres discos, com *A Hard day's night*, si vols més important. Però cal reconèixer que l'àlbum va marcar tota una època".

ARXIU

'Sgt. Pepper's' fou des dels seus inicis l'àlbum de Paul. Ell fou qui en va concebre les sessions de gravació.

quaranta músics amb direcció de Paul McCartney. El tema serà posteriorment prohibit per la BBC. L'àlbum anava encarint-se progressivament mentre McCartney es convertia en el líder de la gravació. Com assenyalava l'escriptor Albert Goodman en la biografia *Las vidas de John Lennon*, una polèmica biografia del músic desaparegut. "Per al novembre de 1966, quan Els Beatles començaren a gravar l'àlbum, McCartney s'havia convertit de fet en el director artístic del grup. *Sgt. Pepper's* fou des dels seus inicis l'àlbum de Paul, va escriure la meitat de les cançons, va dirigir les sessions de gravació, etc".

A partir de la gravació del tercer tema, en *Sgt. Pepper's* pren

forma cada vegada més la idea de fer un disc "total", un disc "conceptual". Fins aquell moment els discos només són una successió de temes. *Sgt. Pepper's* obre el camí als "discos-òpera". El tema que dona títol finalment al disc s'inspira en els noms excèntrics dels grups que arriben des de Califòrnia com Country Joe & The Fish, Big Brother & The Holding Company, etc. Cada vesprada a poqueta nit el grup se submergeix en l'estudi de gravació i no n'ix fins la matinalda següent. D'aquesta manera es graven "Good Morning, Good Morning", "Being for the Benefit of Mr Kite", "Fixing hole", "Lovely Rita", "Lucy in the Sky with Diamonds", una altra cançó que desfermà tota classe d'especulacions sobre el seu contingut "al·lucinogen", encara que Lennon sempre va negar aquesta lectura. Segons el Beatle el tema havia tingut el seu origen en un dibuix infantil del seu fill Julian.

Un dels últims temes a gravar-se, "With a Little Help From My Friends", amb la veu de Ringo Starr, es convertirà amb el pas del temps en una de les cançons més populars del disc, fins i tot va conèixer un segon moment d'èxit en la veu de Joe Cocker. L'àlbum es posa a la venda a Anglaterra l'1 de juny i restarà durant vint-i-dos setmanes en el primer lloc. "*Sgt. Pepper's* és celebrat per la crítica com el summum de la música pop. Irromp una onada de peppermania en tot el món i no se'n pogueren salvar ni els mateixos Rolling Stones que a finals d'aquell any editen l'àlbum *Their Satanic Majesties Request*, amb una portada que intenta rivalitzar amb la de *Sgt. Pepper's*. El grup "satànic" rep tota classe de crítiques acusats d'imitadors i l'àlbum constitueix un contratemps comercial. Tampoc faltaria la crítica corrosiva d'un músic com Frank Zappa, que trau al mercat l'àlbum *Were only in it for the money* ("Només ens hi dediquem per la pasta"), que parodia tot el muntatge comercial de l'obra.

De Marilyn Monroe a Albert Einstein.

Mai una coberta d'un disc ha produït tanta literatura com la portada de *Sgt. Pepper's* i ha tingut tanta influència. Un disc d'aquestes característiques demanava la col·laboració dels artistes més "in" del moment i els Beatles, aconsellats pel galerista Robert Fraser, encarreguen a l'artista pop Pete Blake la confecció. Blake, un dels artistes més brillants del pop britànic (amb noms com David Hockney, Richard Smith, etc.), projecta inicialment com a imatge del disc una actuació del grup rememorant els concerts de les bandes de música a l'aire lliure. D'aquella idea inicial es passa a un concert multitudinari, "màgic", un gran collage on el grup apareix acompanyat per una sèrie de figures, de personatges familiars de les més diverses procedències. Un passeig per la història de la cultura més pop. Blake els demana una llista d'aquelles persones que els agradaria veure en la coberta. Lennon inclou en la seua relació personatges com Jesucrist o Hitler —que quedaren finalment descartats—, Albert Stebbins, un jugador de futbol, Alesiter Crowley, un mag i ocultista, etc. L'aparició de Gandhi fou vetada per la casa discogràfica que creu poc correcte posar el líder pacifista en aquella galeria de personatges. Artistes com Marlon Brando, Tyrone Power, Marilyn Monroe, Diana Dors, Tony Curtis o Marlene Dietrich, al costat d'escriptors com Poe, Oscar Wilde o Lewis Carroll, exploradors (David Livingstone) científics (Albert Einstein), etcètera, passen a ocupar el seu lloc en el gran retrat. Curiosament una figura com Brigitte Bardot, per la qual Lennon sent fascinació des de la seua adolescència, i amb la qual més tard tindrà un dels seus encontres més desafortunats, es va quedar fora del projecte.

La casa discogràfica posa el crit d'alarma quan veu el cost de les despeses de la coberta: 1.500 lliures! Els Beatles s'han tornat bojós, criden els directius. I no

L'obra queda com un gran mosaic colorista dels anys seixanta, amb tots els ingredients de la cultura de l'època.

els falta raó perquè una carpeta realitzada pel departament artístic costava al voltant de les 25 lliures. Els Beatles es comprometen a reemborsar les 1.500 lliures a l'editora si l'àlbum no ven més de 100.000 exemplars. Per altra banda, la discogràfica tem una possible demanda d'alguns dels personatges fotogràfiats i Brian Epstein, el mànager del grup, demana a la seua secretària que els cride un per un per a demanar-los la seua autorització. El dia 30 de març de 1967 és la data triada per a fer la fotografia de la coberta. Els Beatles vesteixen els uniformes de músics victorians envoltats d'un nombrós grup de fotografies realitzades a escala real. Michael Cooper és l'encarregat de la ses-

sió fotogràfica, que es prolonga durant tres hores. El resultat final està compost per un total de 87 elements entre personatges, objectes i altres artefactes. L'obra ha quedat com una referència inevitable a l'hora de parlar dels anys seixanta. Després de *Sgt. Pepper's* els discos dels Beatles no tornaran a ser iguals.

Però no tot foren flors i violes en aquell any de 1967 per al quartet de Liverpool. En plena eufòria creativa el grup torna a enrolar-se en una nova producció cinematogràfica destinada a la televisió, el film *Magical Mystery Tour*, però en aquesta ocasió com a creadors absoluts. El resultat serà un sonat fracàs, els Beatles havien deixat de ser intocables. Tampoc en el món dels negocis tindrien més sort amb la creació d'Apple, una cadena de botigues "utòpiques" —el fisc britànic els reclamava dos milions de lliures i decidiren invertir els diners— que constituirà una empresa ruïnosa.

L'any coneix també el suïcidi del seu mànager, Brian Epstein, un home que havia estat clau en la carrera musical del grup. Finalment és l'any en què el grup decideix retirar-se dels concerts. Havien deixat de divertir-se en les gires.

Carles Gàmez

Els Beatles aconseguiren reunir diferents estils musicals (rock, music-hall, simfònic) a l'àlbum 'Sgt. Pepper's'. Durant la gestació del disc s'enregistren, tot i que finalment en quedaren fora, altres cançons emblemàtiques del grup com "Penny Lane" o "Strawberry fields forever".